

**UCHWAŁA NR VII/48/2019
RADY GMINY ŚWIĄTKI**

z dnia 21 marca 2019 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Świątki na lata 2019-2021

Na podstawie art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2018 roku, poz. 998 z późniejszymi zmianami) oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2018 roku, poz. 994 z późniejszymi zmianami) Rada Gminy Świątki uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Świątki na lata 2019-2021, stanowiący załącznik nr 1 do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Świątki.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Świątki

Franciszek Plotnikowski

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr VII/48/2019
Rady Gminy w Świątkach
z dnia 21.03.2019 roku

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
DLA GMINY ŚWIĄTKI
NA LATA 2019-2021**

Świątki, 21 marzec 2019 r.

Spis treści

Rozdział 1. WPROWADZENIE	3
Rozdział 2. DIAGNOZA SPOŁECZNA	4
Rozdział 3. ZADANIA W ZAKRESIE WSPIERANIA RODZINY	9
Rozdział 4. REALIZATORZY GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2019-2021	11
Rozdział 5. BENEFICJENCI GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2019-2021 Z TERENU GMINY ŚWIĄTKI.....	11
Rozdział 6. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	12
Rozdział 7. SPOSÓB KONTROLI REALIZACJI PROGRAMU.....	12
.	
Rozdział 8. PODSUMOWANIE.....	12

Rozdział 1. WPROWADZENIE

Gminny Program wspierania Rodziny dla Gminy Świątki na lata 2019-2021 jest dokumentem na rzecz wspierania rodziny przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, zgodnie z konstytucyjną zasadą udzielania szczególnej pomocy rodzinie i dziecku.

Adresatami Gminnego Programu Wspierania Rodziny są dzieci i rodziny przeżywające trudności w sferze opiekuńczej i wychowawczej oraz rodziny, dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej pochodzące z terenu Gminy Świątki.

Rodzina stanowi integralną część społeczeństwa, stanowi jego najmniejszą, a zarazem podstawową komórkę. Jest najważniejszą grupą społeczną. Rodzina jest pierwszym i podstawowym środowiskiem wychowawczym dziecka. To ono tutaj nabywa wiedzę o otaczającym je świecie, panujących między ludźmi stosunkach. Uczy się wyrażać swoje uczucia (lęk, obawa, zadowolenie, gniew) oraz wartościowania co jest dobre, a co złe. Wychowują się w niej kolejne pokolenia, które w późniejszym okresie swojego życia kreują społeczeństwo. Rodzina kształtuje osobowość młodego pokolenia, postawę społeczną i wyznacza koleje jego losu. Dlatego tak ważne jest zachowanie prawidłowych ról społecznych. Tylko prawidłowo funkcjonująca rodzina jest warunkiem wykreowania młodego pokolenia, które będzie miało poczucie własnej wartości, aspiracji, empatii jak również będzie bazą do budowania kolejnej prawidłowo funkcjonującej najmniejszej komórki społecznej. Rozpad rodziny, niewydolność wychowawcza, zanikanie poczucia bezpieczeństwa, narastanie konfliktów powodują wzrost zjawisk negatywnych, które wymagają ingerencji z zewnątrz angażując siły i środki społeczne. Długoletnie przebywanie rodziny w sytuacji kryzysowej może spowodować całkowite zerwanie więzi rodzinnych i umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej. Mając na względzie fakt, że rodzina biologiczna jest najbardziej sprzyjającą w prawidłowym rozwoju dziecka należy zadbać o to, aby ono jak najdłużej w niej pozostało. Dlatego należy wspierać rodzinę, aby prawidłowo wykonywała swoje funkcje. Należy podjąć pracę z rodziną w jej najbliższym otoczeniu i w różnorodnych formach środowiskowych bez potrzeby odrywania dziecka od rodziny. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości. Chodzi tutaj o obustronny wysiłek zarówno członków rodziny jak i pracowników instytucji pomocy społecznej (pracownik socjalny, asystent rodziny) zmierzający do przywrócenia naturalnych więzów i normalizacji życia rodzinnego. W swoich działaniach pracownicy socjalni, asystenci rodziny mają za zadanie wspieranie i wspomaganie, a nie zastępowanie rodziców w wypełnianiu ich funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Jednym z nowatorskich rozwiązań w systemie pomocy społecznej jest możliwość zatrudnienia asystenta rodziny do pracy na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej. Rola asystenta rodziny polega na całościowym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci zagrożone wykluczeniem społecznym, poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawności, podniesienie ich samooceny, wzbudzenie wiary we własne siły, a także pomoc w wykonywaniu najprostszych czynności, składający się na proces prowadzenia gospodarstwa domowego.

Działania asystenta rodziny mają wspomagać rozwój kompetencji wszystkich członków rodziny tj. rodziców,

dzieci, czemu służy indywidualne podejście do rodziny i jej problemów. W tym miejscu należy jednoznacznie powiedzieć, że asystent rodziny nie przejmie działań za rodzinę, jedynie wspiera ją w wykonywaniu określonych obowiązków jak i również w podjętych działaniach, pokazuje jakie efekty przyniesie ich praca oraz ukierunkowuje te działania w taki sposób, aby przyniosły one zamierzone efekty. Pozostawienie rodzin bez fachowego wsparcia i różnorodnej pomocy specjalistycznej spowoduje wzrost zjawiska dalszej degradacji rodzin i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami, którymi najbardziej zagrożone będą dzieci. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

Aby móc kompleksowo wspierać rodziny należy stworzyć gminny program wspierania rodziny, którego realizacja należy do zadań własnych gminy.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminę obowiązek realizacji zadań w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Zgodnie z art. 176 pkt. 1 w/cyt. ustawy do zadań gminy należy opracowanie i realizacja 3 letnich gminnych programów wspierania rodziny. Opracowany Gminny Program Wspierania Rodziny jest jednym z elementów realizacji postanowień ustawy. Program ma na celu zbudowanie spójnego systemu pomocy rodzinie angażującego zasoby gminy.

Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Świątki na lata 2019-2021 jest spójny z:

1. Ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
2. Ustawą z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej
3. Ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
4. Ustawą z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
5. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”
6. Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci
7. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych
8. Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów
9. Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Świątki na lata 2011-2016 z perspektywą do roku 2022.

Rozdział 2. DIAGNOZA SPOŁECZNA

Gmina Świątki leży w województwie warmińsko - mazurskim w odległości 25 km na północny zachód od Olsztyna. Gminę Świątki zamieszkuje 4049 osób (stan na 31 grudnia 2018 roku). Jest ona gminą typowo rolniczą z licznymi miejscowościami popegeerowskimi.

Gmina Świątki zajmuje obszar o powierzchni 16,373 ha. W zakresie realizacji zadań administracji samorządowej gmina podzielona została na 13 sołectw (Brzydowo, Garzewo, Gołogóra, Skolity, Świątki,

Jankowo, Klony, Kalisty, Konradowo, Kwiecewo, Różynka, Włodowo i Worławki). Największymi sołectwami pod względem ilości mieszkańców są Świątki, Kwiecewo i Brzydowo. W gminie Świątki występuje przewaga mężczyzn a na uwagę zasługuje fakt, iż przewaga ta dotyczy wieku przedprodukcyjnego i produkcyjnego. W wieku poprodukcyjnym występuje natomiast przewaga kobiet. O wzajemnej proporcji mężczyzn i kobiet stanowi nierówna umieralność. Jest ona większa u mężczyzn. Kobiety są bardziej narażone na bezrobocie niż mężczyźni z powodu roli jaką tradycyjnie przypisuje się im w rodzinie. Znacznie później zaczynają aktywność zawodową w porównaniu do mężczyzn oraz także wcześniej ją kończą. Na terenie Gminy Świątki osób zarejestrowanych w Urzędzie Pracy Powiatu Olsztyńskiego na dzień 31 grudnia 2018 roku było 150 osób, w tym 80 kobiet. Zarejestrowanych w UPPO z prawem do zasiłku stanowiło 21 osób, w tym 10 kobiet. Pozostawanie bez pracy powoduje ubożenie rodzin i bardzo często jest przyczyną powstania szeregu dysfunkcji (alkoholizm, przemoc, poczucie bezsilności). Główną przyczyną złego funkcjonowania rodzin jest ubóstwo, które jest następstwem bezrobocia oraz takich czynników dysfunkcyjnych jak: przemoc w rodzinie, alkoholizm, niepełnosprawność i długotrwała choroba. Wskazane powyżej dysfunkcje bardzo często prowadzą do powstania problemu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Bezradność oznacza brak umiejętności sprawowania opieki nad dziećmi, brak kompetencji wychowawczych, nieumiejętność prowadzenia gospodarstwa domowego. Podejmowanie działań na rzecz rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi jest traktowane przez służby społeczne priorytetowo, gdyż w dużej mierze dotyczy najmłodszych mieszkańców gminy tj. dzieci. Z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świątkach w 2018 roku skorzystało 254 rodzin (liczba osób w rodzinie stanowi 651). Z powodu bezradności opiekuńczo wychowawczych z pomocy tut. Ośrodka skorzystało 23 rodzin, w tym rodziny niepełne 20, rodziny wielodzietne 3. Z powodu ochrony macierzyństwa skorzystało z pomocy 61 rodzin, w tym z wielodzietności 34 rodziny.

W zasobie Gminy znajduje się 27 mieszkań komunalnych, ponadto jest 1 żłobek, 1 przedszkole, 1 szkoła podstawowa, 1 szkoła gimnazjalna. Gmina dysponuje biblioteką publiczną. Mieszkańcy mają zapewnioną opiekę zdrowotną w funkcjonującym na terenie Gminy Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej.

Gmina Świątki od wielu lat proponuje i świadczy pomoc na rzecz rodzin będących w potrzebie, nie radzących sobie ze swoimi problemami. Przy Urzędzie Gminy Świątki działa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punkt Informacyjno- Konsultacyjny. W Punkcie Informacyjno- Konsultacyjnym rodziny mogą liczyć na pomoc ze strony konsultanta ds. uzależnień. Ponadto rodziny mają możliwość skorzystania z porady prawnej oraz porady psychologicznej.

Na terenie Gminy Świątki działa Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, który został utworzony w celu pomocy rodzinom w związku z występowaniem przemocy w rodzinach. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele instytucji i organizacji pozarządowych działających na

rzecz przeciwdziałania przemocy. Są to przede wszystkim przedstawiciele instytucji rządowych jak i pozarządowych: policja, szkoły, służby zdrowia, Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i organizacje pozarządowe (m.in. stowarzyszenia). Głównym zadaniem Zespołu jest zapobieganie zjawisku przemocy, powstrzymanie przemocy, a przede wszystkim praca z osobami doświadczającymi przemocy i sprawcami przemocy. W 2018 roku pracownicy socjalni Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świątkach udzielili wsparcia 13 rodzinom dotkniętym przemocą domową.

Należy podkreślić, że placówki oświatowe mieszczące się na terenie Gminy wspierają także rodziny w sferze opiekuńczo - wychowawczej. Ich celem oprócz edukacji, która jest ich głównym i priorytetowym zadaniem jest także wspieranie rodziców w wychowywaniu młodego pokolenia. To szkoła powinna wzmacniać i utrwalać pozytywne wartości, które przekazywane są w rodzinach. W placówkach oświatowych realizowanych jest szereg przedsięwzięć, które mają na celu pokazanie młodemu pokoleniu wartości jakimi powinni kierować się w życiu. Bardzo dużo mówi się o szkodliwości nadużywania alkoholu, narkotyków jak i również neguje się zachowania przemocowe.

Czynniki dysfunkcyjne, które negatywnie wpływają na funkcjonowanie rodziny nakładają na kadrę pomocy społecznej stosowanie pracy socjalnej ukierunkowanej na zmiany negatywnych zachowań i poszukiwanie rozwiązań trudnej sytuacji życiowej. W sytuacjach kryzysowych, gdy rodzina nie jest w stanie poradzić sobie z problemami zachodzi konieczność udzielenia jej pomocy m.in. poprzez stworzenie sprawnie funkcjonującego systemu poradnictwa specjalistycznego. Mieszkańcy gminy mogą liczyć na wsparcie psychologa, prawnika, konsultanta ds. uzależnień w Punkcie Informacyjno- Konsultacyjnym działającym przy Urzędzie Gminy w Świątkach.

W ramach partnerstwa zostało zawarte porozumienie w sprawie współpracy przy realizacji projektu pn. „Nam nie jest wszystko jedno – warsztaty i szkolenia dla rodzin kształtujące odpowiedzialne rodzicielstwo i podstawy prospołeczne z gmin Dobre Miasto, Świątki, Grunwald i Dubieniki”.

Celem projektu jest wzrost wiedzy w zakresie zdrowego funkcjonowania rodziny, ułatwiający odejście od opieki instytucjonalnej w 90 osób poprzez organizację wysokiej jakości usług aktywizacyjno-integracyjnych i wspierających integrację rodzin w okresie od 1 października 2017 roku do 31 maja 2018 roku. Z terenu gminy Świątki wsparcie otrzymało 15 uczestników projektu w wieku 15-64 lata zagrożonych ubóstwem/wykluczeniem społecznym. By umożliwić rodzicom udział w projekcie zaplanowano objęcie usługami opiekuńczymi dzieci w wieku 7-15 lat.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świątkach zatrudniał w 2018 roku 1 asystenta rodziny. Asystent zatrudniony był na umowę o pracę. Stanowisko asystenta rodziny dofinansowane było w ramach Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na rok 2018 „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”.

Wsparciem asystenta rodziny na dzień 31 grudnia 2018 roku było 11 rodzin, w tym 22 dzieci. Asystent rodziny ma za zadanie wspieranie rodziny i pomoc w prawidłowym funkcjonowaniu oraz dążeniu do zapobiegania powstawania dysfunkcji rodziny, które prowadzą do pozbawienia władzy rodzicielskiej i umieszczenia dzieci w rodzinach zastępczych, placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Na uwagę zasługuje fakt, że do pracy z asystentem rodziny w głównej mierze kierowane są te rodziny, u których występuje zagrożenie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Są to rodziny które borykają się z wieloma problemami, a ich trudna sytuacja jest wynikiem kilkuletnich a nawet kilkunastoletnich zaniedbań czy też zaniechań. Asystent rodziny realizuje zadania we współpracy z pracownikami socjalnymi, pedagogami szkolnymi, pielęgniarkami środowiskowymi, sądami, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołem Interdyscyplinarnym i innymi instytucjami, organizacjami zajmującymi się niesieniem pomocy na rzecz potrzebujących rodzin.

Bardzo istotne jest podjęcie stosownych rozwiązań, które będzie miało na celu zapobieganie rozszerzaniu się problemu jak również jego systematycznemu niwelowaniu. Udzielenie pomocy nie powinno ograniczać się tylko do sytuacji kryzysowych. Należy podejmować działania o charakterze prewencyjnym, profilaktycznym. Głównym zadaniem i istotą działań pomocowych powinno być przeciwdziałanie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Należy pamiętać, że rodzina jest podstawową komórką, w której powinien odbywać się naturalny proces kształtowania się osobowości wszystkich członków rodziny ze szczególnym uwzględnieniem dzieci. Należy dać im szansę na wzrastanie i uczenie się prawidłowych relacji rodzinnych i szczęśliwe dzieciństwo.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminy obowiązek partycypowania w kosztach związanych z umieszczeniem dziecka w szeroko rozumianej pieczy zastępczej. Wydatki kształtują się na poziomie 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej wydatków na opiekę i wychowanie dziecka. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świątkach współfinansował pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo - wychowawczych, rodzinach zastępczych oraz rodzinach zastępczych o charakterze pogotowia rodzinnego. Razem w rodzinach zastępczych przebywa 8-ro dzieci (stan na 31 grudnia 2018 r.).

Zgodnie z art. 191 ust 8 i 9 w cyt. ustawy tut. Ośrodek pokrywał częściowe koszty pobytu dzieci w ww. formach opieki zastępczej w wysokości 10% lub 30% kosztu pobytu. **Na ten cel w 2018 r. wydatkowano kwotę 61 934,51 zł.**

Biorąc pod uwagę obecną sytuację demograficzną kraju i gminy Świątki (starzenie się społeczeństwa) należy podjąć wszelkie działania promujące rodzicielstwo. Jednym z takich działań jest ustanowienie przez rząd Rzeczypospolitej Polskiej- **rządowego programu dla rodzin wielodzietnych**. W ramach tego programu funkcjonuje Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny, która przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Karta jest wydawana bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny. Rodzice mogą

korzystać z karty dożywotnio, dzieci – do 18-go roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Dzieci legitymujące się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności na czas jego trwania. Karta Dużej Rodziny oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień, przez instytucje, które podjęły współpracę w tym zakresie. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świątkach na terenie gminy jest realizatorem omawianego zadania

Z dniem 1 stycznia 2017 r. weszła w życie Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodziny „Za życiem”. W/w ustawa wskazuje, że wsparcie we wskazanym zakresie będzie realizowane między innymi przez jednostki samorządu terytorialnego oraz jednostki organizacyjne realizujące wspieranie rodziny. Nowo wprowadzone przepisy prawa dotyczą wsparcia w zakresie dostępu doświadczeń opieki zdrowotnej oraz instrumentów polityki na rzecz rodziny, m.in. świadczeń gwarantowanych, do których szczególnie należy zapewnienie dostępności dla kobiet w ciąży oraz ich dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Ustawa zakłada m.in., że rodziny uprawnione objęte będą pomocą asystentów rodziny na zasadach określonych w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Nowe rozwiązanie prawne zapewnia dostęp do poradnictwa w zakresie wspierania rodziny. Rodzina będzie mogła skorzystać ze wsparcia psychologicznego, pomocy prawnej, a także poradnictwa w zakresie przezwyciężenia trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka, dostępu do rehabilitacji społecznej, zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej.

Dużym zainteresowaniem społeczności lokalnej cieszą się przedsięwzięcia organizowane przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Świątkach. Szereg szkoleń, warsztatów, imprez plenerowych, spotkań teatralnych oraz spotkań z ciekawymi ludźmi daje możliwość wspólnego spędzania czasu z rodziną. Kółka zainteresowań organizowane w Bibliotece uczą dzieci organizacji czasu wolnego jak i w dużej mierze rozwijają ich zainteresowania, pasje. W 2018 roku Urząd Gminy w Świątkach organizował Dni Rodziny, w których udział wzięły rodziny z dziećmi z terenu Gminy Świątki. Podczas Dni Rodziny zorganizowano szereg cykli uczących o zdrowym stylu życia, spędzaniu wolnego czasu oraz przygotowano stoisko z nauką pierwszej pomocy.

Diagnoza społeczna stanowi podstawę do określenia na jakich płaszczyznach życia rodzin należy podjąć działania, aby rodzina prawidłowo zaczęła funkcjonować i stanowiła pozytywne środowisko rozwoju młodego człowieka. Wobec tak zawiłych i skomplikowanych problemów wskazane jest zastosowanie pracy socjalnej prowadzonej w celu wypełnienia i wzmocnienia zmiany. Profilaktyka rodzinna musi być rozumiana jako interdyscyplinarne działania i wsparcie ze strony służb i instytucji pracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny.

Rozdział 3. ZADANIA W ZAKRESIE WSPIERANIA RODZINY

Głównym celem gminnego programu jest wspieranie rodziny poprzez prowadzenie działań i tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Celami szczegółowymi gminnego programu są:

1. Zatrudnienie zgodnie z ustawą asystentów rodziny i zapewnienie możliwości podnoszenia ich kwalifikacji poprzez udział w szkoleniach i ich finansowanie.
2. Kierowanie asystenta do pracy z rodziną, przygotowanie planu pracy z rodziną i jego realizacja.
3. Organizowanie grup wsparcia dla rodzin z różnymi problemami.
4. Zagwarantowanie rodzinom biologicznym możliwości korzystania z poradnictwa specjalistycznego (psycholog, pedagog, radca prawny, konsultanta do spraw uzależnień itp.).
5. Współpraca ze specjalistami w zakresie poradnictwa specjalistycznego.
6. Objęcie wsparciem rodzin dotkniętych przemocą, problemem alkoholowym – współpraca między innymi z Zespołem Interdyscyplinarnym, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych itp.
7. Organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających.
8. Finansowanie kosztów związanych z udzieleniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust.2 ponoszonych przez rodziny wspierające.
9. Współpraca rodzin wspierających z asystentem rodziny na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych w zakresie: opieki i wychowania dziecka, prowadzenia gospodarstwa domowego, kształtowania i wypełniania podstawowych ról społecznych.
10. Zapobieganie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.
11. Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży.
12. Rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego.
13. Kierowanie dzieci do placówki wsparcia dziennego.
14. Współpraca z Powiatowymi Centrami Pomocy Rodzinie w zakresie ustalenia działań mających na celu powrót dziecka do rodziny biologicznej.
15. Współfinansowanie na zasadach zawartych w ustawie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.
16. Współpraca z Sądami i ich organami pomocniczymi oraz innymi instytucjami w zakresie oceny sytuacji dziecka przebywającego w rodzinie dysfunkcyjnej lub umieszczonego w pieczy zastępczej.
17. Podejmowanie działań profilaktycznych sprzyjających umacnianiu rodziny i wzrostu kompetencji rodzicielskich (festyny, biesiady, spotkania).
18. Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej.
19. Wsparcie i interdyscyplinarna pomoc dla rodzin dysfunkcyjnych.
20. Zapewnienie środków na funkcjonowanie wspierania rodziny na terenie Gminy Świątki.
21. Wsparcie dla rodzin mających trudną sytuację finansową – z systemu zabezpieczenia socjalnego.

„Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Świątki na lata 2019-2021” stanowi kontynuację wybranych celów i zadań wskazanych do realizacji w poprzednich programach.

Do realizacji założonych celów będą prowadzone działania, których wybór zostanie poprzedzony szczegółową analizą sytuacji danej rodziny. Podstawowym narzędziem służącym do diagnozy jest wywiad środowiskowy przeprowadzony przez pracownika socjalnego oraz diagnoza i plan pracy stworzony przez asystenta rodziny. Pełna i efektywna realizacja celów założonych w programie będzie możliwa dzięki kompleksowemu spojrzeniu na rodzinę przeżywającą trudności oraz podjęciu systemowych rozwiązań przy współpracy wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami. Priorytetem naszych działań jest uznanie podmiotowości dziecka oraz jego prawa do wychowania w rodzinie lub jak najszybszego powrotu do rodziny.

Oczekiwane rezultaty w związku z realizacją Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Świątki na lata 2019-2021:

1. 50% rodzin z ogólnej liczby rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej z terenu gminy zostanie objętych wsparciem asystenta rodziny.
2. Lepszy dostęp do poradnictwa specjalistycznego dla rodzin objętych wsparciem asystenta.
3. Znaczna poprawa funkcjonowania rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny (lepsze relacje w rodzinie, nabycie umiejętności gospodarowania budżetem, utrzymanie czystości w mieszkaniu, zachowanie higieny osobistej, większe zainteresowanie ze strony rodziców edukacją dzieci i ich stanem zdrowia).
4. Ograniczenie liczby dzieci umieszczanych w szeroko rozumianej pieczy zastępczej.
5. Rozszerzenie oferty działań pomocowych, kulturalnych, oświatowych na rzecz rodziny ze szczególnym uwzględnieniem rodziny wielodzietnej.
6. Konsolidacja działań różnych grup społecznych, organizacji pozarządowych, instytucji.

Możliwe zagrożenia, które ograniczą lub uniemożliwią osiągnięcie założonych efektów Gminnego Programu Wspierania Rodziny:

- 1) Niechęć rodzin do podjęcia współpracy z asystentem rodziny, która może przejawiać się brakiem podejmowania działań ze strony poszczególnych członków rodzin niezbędnych do realizacji opracowanego wspólnie planu pracy z rodziną, który ma na celu poprawę ich funkcjonowania w środowisku.
- 2) Brak wystarczających środków finansowych na realizację zadania może uniemożliwić w pełnym zakresie asystentom rodziny podnoszenie swoich kwalifikacji, jak również uniemożliwi zatrudnienie specjalistów (np. psychologa, pedagoga, radcę prawnego), którzy swoimi działaniami mieliby wesprzeć

pracę asystenta rodziny. Należy mieć świadomość, że ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminy szereg nowych zadań nie zabezpieczając środków finansowych na ich realizację.

Rozdział 4. REALIZATORZY GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2019-2021

Koordynatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świątkach przy współpracy:

- Asystentów rodzin
- Rodzin wspierających
- Zespołu Interdyscyplinarnego
- Policji
- Urzędem Gminy
- Punktem Informacyjno- Konsultacyjnym
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie
- Sędziów i Kuratorów Sądu Rejonowego Wydziału Rodzinnego
- Organizacji pozarządowych
- Placówek oświatowych i kulturalnych
- Ośrodkiem Zdrowia
- Parafiami z terenu Gminy.

W realizacji swoich działań w/w podmioty powinny kierować się dobrem rodziny, a jej wspieranie traktować jako priorytet. Opracowanie i realizacja 3- letnich gminnych programów wspierania rodziny należy do zadań własnych gminy, a tym samym zobowiązuje jednostki samorządowe do realizacji celów w nim zawartych oraz do stymulowania i ukierunkowywania działań na rzecz dziecka i rodziny.

Rozdział 5. BENEFICJENCI GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2019-2021 Z TERENU GMINY ŚWIĄTKI

1. Rodziny z terenu gminy Świątki ze szczególnym uwzględnieniem rodzin niewydolnych wychowawczo, rodzin dotkniętych przemocą, problemem alkoholowym.
2. Dzieci i młodzież zagrożona niedostosowaniem społecznym.
3. Rodziny wspierające, których głównym zadaniem jest wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych

Rozdział 6. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021

są środki finansowe pochodzące:

- 1) z budżetu gminy;
- 2) z budżetu państwa.

Środki finansowe na realizację poszczególnych działań będą uwzględniane cyklicznie w rocznych planach finansowych.

Rozdział 7. SPOSÓB KONTROLI REALIZACJI PROGRAMU

1. W terminie do dnia 31 marca każdego roku Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świątkach składa Radzie Gminy Świątki roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.
2. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Rozdział 8. PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny jest zgodny z kierunkiem i działaniami określonymi w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych gminy Świątki na lata 2011-2016 z perspektywą do roku 2022. Program zakłada tworzenie korzystnych warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodzin na terenie gminy Świątki oraz poprawy jakości ich życia. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, a rodzinie będą stwarzane możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami, co zwiększy jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku. Program ma także stworzyć poczucie odpowiedzialności oraz sprawić, by rodziny same przy wykorzystaniu swojego własnego potencjału rozwiązywały problemy, a tym samym wychodziły z kryzysu, w jakim się znalazły. Ważnym elementem powodzenia w zakresie realizacji programu jest ścisła współpraca instytucji i podejmowanie skoordynowanych działań na rzecz rodzin z terenu gminy Świątki.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy m. in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny. W świetle założeń ustawy pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielona przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Ważne jest, by działania i decyzje względem rodziny były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji (pomoc społeczna, szkoła, sąd, policja). Konsekwencją powyższego zapisu jest wprowadzenie trzyletniego programu wspierania rodziny w gminie Świątki na lata 2019-2021. Priorytetem będzie stworzenie działań profilaktycznych i osłonowych tak, aby zapobiegać marginalizacji i społecznemu wykluczeniu mieszkańców. Świadczenie wsparcia dla rodzin zagrożonych społecznym obniżeniem standardu życia ma dać poczucie bezpieczeństwa i gwarancje wsparcia interdyscyplinarnego. Każdy świadczeniobiorca powinien mieć zapewnione wsparcie i posiadać pewność, że można je otrzymać w instytucjach do tego celu powołanych. Działania na rzecz rodziny to czynności skierowane do poszczególnych jej członków oraz kampanie prowadzone na rzecz całej społeczności lokalnej. Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest utworzenie spójnego systemu wsparcia rodziny i dzieci, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, mających na celu przywrócenie im zdolności do wypełniania tych ról, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowywaniu dzieci. Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie również w sytuacjach, gdy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną. Ma to na celu pomoc w odzyskaniu przez rodziców funkcji opiekuńczych tj. umożliwienie dziecku powrotu do środowiska rodzinnego. Przyjęte w ramach Programu zadania są spójne zarówno z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

W związku z powyższym i z uwagi na konieczność wypełnienia obowiązku ustawowego zasadne jest podjęcie uchwały w przedmiotowej sprawie.